

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 55

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

54. évfolyam

2011. február 28.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

★ Az Európai Parlament és a Tanács 181/2011/EU rendelete (2011. február 16.) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról ⁽¹⁾	1
★ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról	13
Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság nyilatkozata	19
A Bizottság nyilatkozatai	19

Ár: 3 EUR

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 181/2011/EU RENDELETE

(2011. február 16.)

az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében, az egyeztetőbizottság által 2011. január 24-én jóváhagyott közös szöveg fényében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az autóbusszal való közlekedésben alkalmazott uniós fellépésnek egyebek mellett azt a célt kell szolgálnia, hogy az utasok számára valamennyi járaton biztosítsa az egyéb közlekedési módok esetében megvalósított, magas szintű védelmet. Ezenkívül teljes mértékben figyelembe kell vennie az általános fogyasztóvédelmi követelményeket.
- (2) Mivel az autóbusszal közlekedő utasok a személyszállítási szerződések gyengébb felei, valamennyi utas számára biztosítani kell a minimális szintű védelmet.

- (3) Az Unió által az utasok jogainak előmozdítására az autóbusz-ágazatban tett intézkedések során figyelembe kell venni a többségében kis- és közép vállalkozásokból álló ágazat sajátosságait.

- (4) Az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetek esetén megfelelő védelemben kell részesülniük az utasoknak és legalább azoknak a személyeknek, akiknek eltartására az utas a törvény szerint kötelezett vagy kötelezett lenne, figyelembe véve a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽³⁾.

- (5) Az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetből származó elhalálozás vagy személyi sérülés, valamint a poggyász elveszése vagy károsodása esetén való kártérítésre – ideértve a temetéssel kapcsolatos indokolt költségeket is – alkalmazandó nemzeti jogszabály megválasztásakor figyelembe kell venni a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (Róma II.) ⁽⁴⁾, valamint a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (Róma I.) ⁽⁵⁾.

- (6) Az utasok – az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetből származó haláluk vagy személyi sérülésük, vagy a poggyászuk elveszése vagy károsodása esetén az őket az alkalmazandó nemzeti jogszabállyal összhangban megillető kártérítés mellett – a balesetet követő azonnali gyakorlati szükségleteik tekintetében segítségnyújtás igénybevételére jogosultak. Ennek a segítségnyújtásnak szükség esetén ki kell terjednie az elsősegélynyújtásra, az elhelyezésre, az élelemre, a ruházatra és a személyszállításra.

⁽¹⁾ HL C 317., 2009.12.23., 99. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2009. április 23-i álláspontja (HL C 184. E, 2010.7.8., 312. o.), a Tanács 2010. március 11-i álláspontja első olvasatban (HL C 122. E, 2010.5.11., 1. o.), az Európai Parlament 2010. július 6-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2011. január 31-i határozata és az Európai Parlament 2011. február 15-i jogalkotási állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL L 263., 2009.10.7., 11. o.

⁽⁴⁾ HL L 199., 2007.7.31., 40. o.

⁽⁵⁾ HL L 177., 2008.7.4., 6. o.

- (7) Az autóbusszal történő személyszállítási szolgáltatásoknak általánosságban az állampolgárok érdekeit kell szolgálniuk. Következésképpen a fogyatékossgal élő és a fogyatékossgal, életkor vagy egyéb tényező miatt csökkent mozgásképességű személyeknek a többi állampolgárhoz hasonló lehetőségeket kell biztosítani az autóbusszjáratok igénybevételéhez. A fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek a többi állampolgárral azonos jogokkal rendelkeznek a szabad mozgás, a szabad választás és a megkülönböztetésmentesség tekintetében.
- (8) A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 9. cikkére figyelemmel, és annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek a többi állampolgárhoz hasonló lehetőségekkel rendelkezzenek, autóbusszal történő utazásuk tekintetében meg kell határozni az utazás közben érvényes, megkülönböztetésmentességre és segítségnyújtásra vonatkozó szabályokat. El kell tehát vállalni e személyek szállítását, és a személyszállítást a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességre hivatkozva megtagadni csak biztonsági okokból, illetve a járművek vagy az infrastruktúra kialakítása következtében szabad. A munkavállalók védelmére vonatkozó jogszabályok keretén belül a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára az autóbussz-állomásokon és a járműveken biztosítani kell a segítségnyújtáshoz való jogot. A társadalmi befogadás érdekében az érintett embereknek a segítségnyújtást térítésmentesen kell biztosítani. A fuvarozóknak – lehetőség szerint az európai szabványosítási rendszerre támaszkodva – meg kell határozniuk a hozzáférési feltételeket.
- (9) Új autóbussz-állomások tervezésével kapcsolatos döntéseknél és a nagyfelújítások keretében az autóbussz-állomást üzemeltető szervezetnek törekedniük kell a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek igényeinek figyelembevételére, a mindenki számára történő tervezés („*design for all*”) követelményeinek megfelelően. Az autóbussz-állomást üzemeltető szervezetnek minden esetben ki kell jelölniük azokat a pontokat, ahol ezek a személyek az érkezésüket és a segítségkérésüket bejelenthetik.
- (10) Hasonlóképpen, az autóbusszokat érintő műszaki követelményekre vonatkozó meglévő, illetve jövőbeli jogszabályok sérelme nélkül, a fuvarozóknak – lehetőség szerint – figyelembe kell venniük az ilyen igényeket az új vagy újonnan átalakítandó járművek felszereltségével kapcsolatos döntések meghozatala során.
- (11) A tagállamoknak szükség esetén törekedniük kell a meglévő infrastruktúrák fejlesztésére, hogy a fuvarozók képesek legyenek a fogyatékossgal élő és csökkent mozgásképességű személyek hozzáféréseinek biztosítására, valamint a megfelelő segítségnyújtásra.
- (12) A fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek igényeinek való megfelelés érdekében a személyzetnek megfelelő képzést kell kapnia. A gépjárművezetők nemzeti képesítései kölcsönös elismerésének elősegítése céljából az alap- és továbbképzés részeként – az egyes közúti áru fuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről szóló, 2003. július 15-i 2003/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ említetteknek megfelelően – fogyatékossgal kapcsolatos tudatosságnövelő képzést lehetne nyújtani. Az ezen irányelv által bevezetett képzési előírások és határidők közötti összhang biztosítása érdekében korlátozott időtartamra engedélyezni kell a mentesülés lehetőségét.
- (13) A fogyatékossgal kapcsolatos képzés szervezése során konzultálni kell a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket képviselő szervezetekkel, vagy be kell vonni őket a képzés tartalmának összeállításába.
- (14) Az autóbusszal közlekedő utasok jogai közé tartozik az is, hogy utazás előtt és alatt a szolgáltatásról tájékoztatást kell kapniuk. Az autóbusszal közlekedő utasoknak szóló valamennyi tájékoztatást kérésre olyan alternatív formában is biztosítani kell, hogy a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek is hozzáférjenek azokhoz, mint például a nagybetűvel való szedés, a közérthető nyelven való megfogalmazás, a Braille-írás, a megfelelő technológiával hozzáférhető elektronikus kommunikáció, illetve a hangfelvételek.
- (15) Ez a rendelet nem korlátozhatja a fuvarozók azon jogát, hogy – a harmadik feleket is beleértve – az alkalmazandó nemzeti jogszabály szerint bárkitől kártérítést követeljenek.
- (16) Csökkenteni kell az utasok részére a járatok törléséből vagy jelentős késéséből származó kényelmetlenségeket. Ennek érdekében az autóbussz-állomásokról induló utasokról megfelelően kell gondoskodni és minden utas számára hozzáférhető módon kell őket tájékoztatni. Az utasok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy az utazást lemondják és a menetjegy ellenértékét visszakapják, vagy hogy kielégítő feltételek mellett folytassák az utazásukat, vagy útvonal-módosításban részesüljenek. Ha a fuvarozók az utasoknak nem nyújtanak megfelelő segítséget, az utasok számára biztosítani kell az pénzügyi kártérítéshez való jogot.
- (17) Az érdekeltek, szakmai szervezetek valamint az ügyfelek, az utasok, a fogyatékossgal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek szövetségeinek bevonásával a fuvarozóknak együtt kell működniük nemzeti vagy európai szintű szabályok elfogadása érdekében. Ezeknek a szabályoknak az utazást érintő bármely fennakadás – különösen járatkimaradások és hosszú késések esetén – az utasok tájékoztatásának, ellátásának és segítségének javítására kell irányulniuk, különös figyelmet fordítva a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű, betegség, időskor vagy terheség miatt különleges igényekkel rendelkező személyekre, valamint a kísérő személyekre és a kisgyermekkel utazó személyekre. A nemzeti végrehajtási szerveket tájékoztatni kell ezen szabályokról.

⁽¹⁾ HL L 226., 2003.9.10., 4. o.

- (18) Ez a rendelet nem érintheti az utasoknak a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ meghatározott jogait. Ez a rendelet nem alkalmazandó abban az esetben, ha a szervezett utat nem a személyszállítási szolgáltatást végző autóbuszjárat törlése miatt törlik.
- (19) Az utasokat teljeskörűen tájékoztatni kell az e rendelet szerinti jogairól annak érdekében, hogy ténylegesen gyakorolhassák ezeket a jogokat.
- (20) Az utasok jogainak gyakorlását a fuvarozók által a panaszkezelésre bevezetett megfelelő eljárások révén vagy – adott esetben – a panaszoknak a tagállam által a panaszkezelésre kijelölt szervhez vagy szervekhez történő benyújtásának lehetővé tételével kell biztosítani.
- (21) A tagállamoknak biztosítaniuk kell e rendelet rendelkezéseinek betartását, valamint ki kell jelölniük a hatáskörrel rendelkező szervet vagy szerveket e végrehajtási feladatok ellátásának felügyeletére. Ez nem érintheti az utasok azon jogát, hogy a nemzeti jog szerint bírósághoz forduljanak jogorvoslatért.
- (22) A tagállamok által a panaszok benyújtására kialakított eljárások figyelembevételével, a segítségnyújtásra vonatkozó panasszal elsősorban a felszállási hely vagy a leszállási hely szerinti tagállam által az e rendelet végrehajtására kijelölt szervhez vagy szervekhez kell fordulni.
- (23) A különböző közlekedési módok és fuvarozók igénybevételének és interoperabilitásának optimalizálása céljából a tagállamoknak ösztönözniük kell a tömegközlekedés használatát és az összevont tájékoztatás és a kombinált menetjegyek alkalmazását.
- (24) A tagállamoknak szankciókat kell megállapítaniuk e rendelet megsértésének esetére, és biztosítaniuk kell, hogy ezeket a szankciókat alkalmazzák. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (25) Mivel a rendelet célját, nevezetesen az autóbusszal közlekedő utasok valamennyi tagállamban egyforma védelmének és segítségének biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az intézkedés léptéke és hatása miatt az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (26) Ez a rendelet nem érinti a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen

adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽²⁾.

- (27) E rendelet végrehajtásának a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeleten („Rendelet a fogyasztóvédelmi együttműködésről”) ⁽³⁾ kell alapulnia. A 2006/2004/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (28) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja különösen az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében említetteknek megfelelően az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, szem előtt tartva továbbá a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvet ⁽⁴⁾, valamint a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelvet ⁽⁵⁾,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet megállapítja az autóbusszal való közlekedés szabályait az alábbiak tekintetében:

- a) az utasok közötti megkülönböztetésmentesség a fuvarozók által nyújtott utazási feltételek tekintetében;
- b) az utasok jogai az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetekből származó haláluk vagy személyi sérülésük, vagy a poggyászuk elveszése vagy károsodása esetén;
- c) a fogyatékkal élő vagy csökkent mozgásképességű személyeket illető megkülönböztetésmentesség és kötelező segítségnyújtás;
- d) az utasok jogai járatkimaradás vagy késés esetén;
- e) az utasok számára minimálisan nyújtandó tájékoztatás;
- f) panaszkezelés;
- g) a végrehajtásra vonatkozó általános szabályok.

⁽²⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽³⁾ HL L 364., 2004.12.9., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

⁽⁵⁾ HL L 373., 2004.12.21., 37. o.

⁽¹⁾ HL L 158., 1990.6.23., 59. o.

2. cikk

Hatály

(1) Ezt a rendeletet a menetrend szerinti járatokkal utazó, meghatározott utascsoportokba nem sorolt utasokra kell alkalmazni, amennyiben az utas felszállási helye vagy a célállomás valamely tagállam területén található, és amennyiben a járat menetrend szerint legalább 250 km-es távolságot tesz meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett járatokra vonatkozóan, amennyiben a járat menetrend szerint 250 km-nél rövidebb távolságot tesz meg, a 4. cikk (2) bekezdését, a 9. cikket, a 10. cikk (1) bekezdését, a 16. cikk (1) bekezdésének b) pontját és (2) bekezdését, a 17. cikk (1) és (2) bekezdését és a 24–28. cikket kell alkalmazni.

(3) Ezt a rendeletet a 9–16. cikk és a 17. cikk (3) bekezdése, valamint a IV., V. és VI. fejezet kivételével alkalmazni kell azokra a különjáratokat igénybe vevő utasokra is, akiknek felszállási helye vagy végső célállomása valamely tagállam területén található.

(4) A 4. cikk (2) bekezdése, a 9. cikk, a 10. cikk (1) bekezdése, a 16. cikk (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdése, a 17. cikk (1) és (2) bekezdése és a 24–28. cikk előírásainak kivételével a tagállamok – átlátható és megkülönböztetésmentes alapon – mentesíthetik e rendelet alkalmazása alól a menetrend szerinti belföldi járatokat. A mentesítés az ezen rendelet alkalmazásának időpontjától számított legfeljebb négyéves időtartamra adható, és egy alkalommal meghosszabbítható.

(5) A tagállamok az e rendelet alkalmazásától számított legfeljebb négyéves időtartamra – átlátható és megkülönböztetésmentes alapon – mentesíthetnek e rendelet alkalmazása alól egyes menetrend szerinti járatokat arra hivatkozva, hogy a legalább egy menetrendszerű megállót magában foglaló ilyen menetrendszerű járat jelentős részének üzemeltetésére az Unió területén kívül kerül sor. Az ilyen mentesítés egy alkalommal megújítható.

(6) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a különböző járat típusok részére a (4) és (5) bekezdés alapján nyújtott mentességekről. A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, ha úgy ítéli meg, hogy a mentesség nincs összhangban e cikk rendelkezéseivel. A Bizottság 2018. március 2-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a (4) és (5) bekezdés alapján nyújtott mentességekről.

(7) Az e rendeletben foglalt rendelkezések nem értelmezhetők úgy, hogy ellentmondanak az autóbuszokra, illetve az autóbusz-megállókban és autóbusz-állomásokon lévő infrastruktúrára és berendezésekre vonatkozó műszaki követelményeket meghatározó meglévő jogszabályoknak, illetve hogy azokhoz képest további követelményeket írnak elő.

(8) Ez a rendelet nem érinti az utasokat a 90/314/EGK irányelv alapján megillető jogokat, és nem alkalmazandó

abban az esetben, ha az adott irányelvben említett szervezett út nem a menetrend szerinti járat törlése miatt hiúsul meg.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „menetrend szerinti járatok”: olyan járatok, amelyeken az utasok autóbusszal történő szállítása meghatározott időközönként, meghatározott útvonalon, az utasokat előre meghatározott megállóhelyeken felvéve és kiteve történik;
- b) „különjáratok”: olyan járatok, amelyekre nem terjed ki a menetrend szerinti járatok meghatározása, és amelyek legfontosabb jellemzője az ügyfél vagy maga a fuvarozó kezdeményezésére összeállított utascsoport autóbusszal történő fuvarozása;
- c) „személyszállítási szerződés”: a fuvarozó és az utas között egy vagy több menetrend szerinti járat vagy különjárat igénybevételére létrejött, személyszállításról szóló szerződés;
- d) „menetjegy”: a személyszállítási szerződést igazoló érvényes dokumentum vagy egyéb bizonyíték;
- e) „fuvarozó”: a menetjegy-értékesítőtől, utazásközvetítőtől vagy utazásszervezőtől eltérő természetes vagy jogi személy, aki a lakosság részére menetrend szerinti vagy különjáratok révén személyszállítást kínál;
- f) „teljesítő fuvarozó”: a fuvarozóval nem azonos természetes vagy jogi személy, aki a személyszállítást egészben vagy részben ténylegesen teljesíti;
- g) „menetjegy-értékesítő”: a fuvarozó nevében személyszállítási szerződést kötő közvetítő;
- h) „utazásközvetítő”: a személyszállítási szerződéseknek az utas részéről történő megkötésével foglalkozó közvetítő;
- i) „utazásszervező”: a 90/314/EGK rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti, a fuvarozóval nem azonos szervező vagy közvetítő;
- j) „fogyatékossgal élő személy” vagy „csökkent mozgásképességű személy”: bármely személy, akinek mozgásképessége a közlekedés során bármilyen fizikai (érzék- vagy mozgásszervi, állandó vagy időleges) fogyatékossgal, értelmi fogyatékossgal vagy károsodással, vagy egyéb fogyatékossgához vezető ok, illetve életkor miatt csökkent, és akinek a helyzete kellő figyelmet igényel, és szükségessé teszi az összes utas rendelkezésére álló szolgáltatás hozzáigazítását az érintett személy egyéni igényeihez;

- k) „hozzáférési feltételek”: az autóbuszok és/vagy a kijelölt autóbusz-állomások akadálymentesítésére vonatkozó releváns szabványok, iránymutatás és tájékoztatás, beleértve a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket segítő eszközöket;
- l) „foglalás”: menetrend szerinti autóbuszjárat egy adott indulási idejére való helyfenntartás;
- m) „autóbusz-állomás”: személyzettel ellátott állomás, ahol a meghatározott útvonalnak megfelelően a menetrend szerinti járatok menetrendszerűen megállnak, az utasok részére felszállási helyként vagy célállomásként szolgálva, és amely többek között rendelkezik utasfelvételi pulttal, váróteremmel vagy jegyirodával;
- n) „autóbusz-megálló”: az autóbusz-állomástól eltérő olyan hely, ahol a meghatározott útvonalnak megfelelően a menetrend szerinti járatok menetrendszerűen megállnak, az utasok részére felszállási helyként vagy célállomásként szolgálva;
- o) „autóbusz-állomást üzemeltető szerv”: a kijelölt autóbusz-állomás üzemeltetéséért felelős tagállami szervezeti egység;
- p) „járatkimaradás”: korábban betervezett menetrend szerinti járat üzemeltetésének elmaradása;
- q) „késés”: a menetrend szerinti járat közzétett menetrend szerinti indulási időpontja és a tényleges indulási időpontja közötti eltérés.

4. cikk

Jegyek és megkülönböztetésmentes utazási feltételek

- (1) A fuvarozóknak az utasok részére menetjegyet kell kiállítania, kivéve, ha az utazásra egyéb dokumentum is feljogosít. A jegy elektronikus formátumban is kiállítható.
- (2) A szociális kedvezmények sérelme nélkül, a fuvarozók által alkalmazott utazási feltételeket és tarifákat a lakosságnak a végfelhasználó állampolgárságától, továbbá a fuvarozók és a menetjegy-értékesítők Unión belüli letelepedésétől függetlenül, közvetlen és közvetett megkülönböztetéstől mentesen kell hozzáférhetővé tenni.

5. cikk

Egyéb teljesítő felek

- (1) Amennyiben az e rendelet szerinti kötelezettségek teljesítését teljesítő fuvarozóra, menetjegy-értékesítőre vagy bármely más személyre bízák, az ilyen megbízást adó fuvarozót, utazásközvetítőt, utazásszervezőt vagy autóbusz-állomást üzemeltető szerv ez esetben is felelős a teljesítő személy tevékenységéért és mulasztásáért.
- (2) Ezenkívül azon személyre, akire a fuvarozó, az utazásközvetítő, az utazásszervező vagy autóbusz-állomást üzemeltető

szerv valamely kötelezettség teljesítését bízta, az adott kötelezettség tekintetében alkalmazni kell e rendelet rendelkezéseit.

6. cikk

A kötelezettség elhárításának kizárása

- (1) Az e rendelet alapján az utasokkal szemben fennálló kötelezettségeket nem lehet korlátozni vagy kizárni, különösen a személyszállítási szerződésben foglalt eltérést biztosító vagy korlátozó záradékkal.
- (2) A fuvarozók az utasoknak az e rendeletben meghatározottaknál kedvezőbb utazási feltételeket is ajánlhatnak.

II. FEJEZET

KÁRTÉRÍTÉS ÉS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS BALESET ESETÉN

7. cikk

Az utasok halála vagy személyi sérülése, valamint a poggyászuk elvesztése vagy károsodása

- (1) Az utasokat – a nemzeti jogszabályokkal összhangban – az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetekből származó haláluk vagy személyi sérülésük, valamint a poggyászuk elvesztése vagy károsodása esetén kártérítés illeti meg, ideértve a temetéssel kapcsolatos indokolt költségeket is. Az utas halála esetén ezt a jog legalább azokat a személyeket illeti meg, akiknek eltartására az utas a törvény szerint kötelezett volt vagy kötelezett lett volna.
- (2) A kártérítés összegét az alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően kell megállapítani. A nemzeti jog által az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetekből származó halál vagy személyi sérülés, valamint a poggyászek elvesztése vagy károsodása esetén előírt kártérítés legfelső határa esetenként nem lehet alacsonyabb, mint:

a) utasonként 220 000 EUR;

b) poggyászarabonként 1 200 EUR. Kerekesszékek vagy egyéb mozgást segítő berendezés vagy segédeszköz megrongálódása esetén a kártérítés összegének mindig az elvesztett vagy megrongálódott eszköz pótlásához vagy javításához kapcsolódó költségekkel kell azonosnak lennie.

8. cikk

Az utasok azonnal felmerülő szükségletei

Az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetek esetén a fuvarozónak ésszerű és arányos segítséget kell nyújtania az utasok részére a balesetet követő azonnal felmerülő szükségleteik tekintetében. Ez a segítségnyújtás szükség esetén kiterjed az elhelyezésre, az élelemre, a ruházatra, a szállításra és az elsősegély megkönnyítésére. A segítségnyújtás nem jelenti a felelősség elismerését.

A fuvarozó az elhelyezés teljes költségét utasonként 80 EUR/éjszaka összegre és legfeljebb két éjszakára korlátozhatja.

III. FEJEZET

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ ÉS A CSÖKKENT MOZGÁSKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK JOGAI

9. cikk

Közlekedéshez való jog

(1) A fuvarozók, utazásközvetítők és utazásszervezők a fogyatékos vagy csökkent mozgásképesség tényére hivatkozva nem tagadhatják meg a helyfoglalás elfogadását, menetjegy kiállítását vagy egyéb módon való biztosítását, valamint a személyek beszállítását.

(2) A fogyatékosval élő és a csökkent mozgásképességű személyek részére a helyfoglalásokat és menetjegyeket pótdíj felszámítása nélkül kell biztosítani.

10. cikk

Kivételek és különleges feltételek

(1) A 9. cikk (1) bekezdésének rendelkezései ellenére a fuvarozók, utazásközvetítők és utazásszervezők az alábbi esetekben a fogyatékosra vagy a csökkent mozgásképességre hivatkozva megtagadhatják valamely személy helyfoglalásának elfogadását, menetjegyének kiállítását vagy egyéb módon történő biztosítását, valamint beszállítását:

a) amennyiben az a nemzetközi, uniós vagy nemzeti jog által előírt alkalmazandó biztonsági követelmények vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságok által előírt egészségügyi és biztonsági követelmények teljesítése érdekében szükséges;

b) ha a jármű vagy az infrastruktúra – beleértve a buszmegállókat és az autóbusz-állomásokat is – kialakítása következtében a fogyatékosval élő, illetve csökkent mozgásképességű személy biztonságos és kivitelezhető beszállítása, kiszállítása vagy fuvarozása fizikailag nem lehetséges.

(2) Amennyiben a helyfoglalás vagy a menetjegy-kiállítás elutasításának alapja az (1) bekezdés szerinti indok, a fuvarozóknak, utazásközvetítőknél és utazásszervezőknél tájékoztatniuk kell az érintett személyt bármely más elfogadható, a fuvarozó által üzemeltetett járatról.

(3) Amennyiben a helyfoglalással vagy menetjeggyel rendelkező és a 14. cikk (1) bekezdésének a) pontjában szereplő követelményeknek megfelelő fogyatékosval élő, illetve csökkent mozgásképességű személy beszállását fogyatékosval élő vagy csökkent mozgásképessége miatt megtagadják, úgy e személy, valamint e cikk (4) bekezdése szerinti kísérője számára fel kell ajánlani az alábbiak közötti választást:

a) a menetjegy árának visszatérítéséhez való jog, és adott esetben a személyszállítási szerződésben foglaltak szerint a lehető leghamarabbi díjmentes visszaszállítás a kiindulási helyre; valamint

b) az utazás egy másik elfogadható közlekedési lehetőséggel való folytatása vagy az útvonal módosítása a személyszállítási szerződésben foglalt célállomásig, kivéve, ha ez nem kivitelezhető.

A menetjegy árának visszatérítéséhez való jogot nem érinti a 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti értesítés elmulasztása.

(4) Ha valamely fuvarozó, utazásközvetítő vagy utazásszervező az (1) bekezdésben meghatározott okok miatt – fogyatékos vagy csökkent mozgásképességre hivatkozva – megtagadja valamely személy helyfoglalásának elfogadását, menetjegyének kiállítását vagy egyéb módon történő biztosítását, vagy beszállítását, e személy kérheti, hogy az utazás során egy általa választott másik személy kísérje, aki képes a fogyatékosval élő, illetve csökkent mozgásképességű személyt igényei szerint segíteni, annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben meghatározott okok ne álljanak fenn.

A kísérő személyt díjmentesen kell szállítani, és amennyiben lehetséges, a fogyatékosval élő vagy csökkent mozgásképességű személy mellett kell számára helyet biztosítani.

(5) Ha a fuvarozó, az utazásközvetítő vagy az utazásszervező az (1) bekezdés szerint jár el, akkor a fogyatékosval élő vagy a csökkent mozgásképességű személyt annak okáról haladéktalanul, vagy kérésre a kérelem benyújtásától számított öt munkanapon belül írásban tájékoztatja.

11. cikk

Akadálymentesség és tájékoztatás

(1) A fogyatékosval élő és a csökkent mozgásképességű személyek szervezeteivel együttműködve a fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek – adott esetben szervezeteiken keresztül – a fogyatékosval élő és a csökkent mozgásképességű személyek szállítása tekintetében megkülönböztetésmentes hozzáférési feltételeket kell teremteniük, illetve biztosítaniuk.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hozzáférési feltételeket, ideértve a megkülönböztetésmentes hozzáférési feltételek alapjául szolgáló, biztonsági követelményeket megállapító nemzetközi, uniós, illetve nemzeti jogi szabályok szövegét, a fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek fizikailag vagy az interneten, kérésre akadálymentes formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük ugyanazonokon a nyelveken, amelyeken az utasokat általában tájékoztatni szokták. A tájékoztatásnál külön figyelmet kell fordítani a fogyatékosval élő és a csökkent mozgásképességű személyek igényeire.

(3) Az utazásszervezők kötelesek rendelkezésre bocsátani az (1) bekezdés szerinti említett, az általuk szervezett, értékesített vagy értékesítésre felkínált szervezett utazási formákban szereplő utazásokra alkalmazandó hozzáférési feltételeket.

(4) A (2) és (3) bekezdésben említett hozzáférési feltételekkel kapcsolatos információkat kérésre fizikailag hozzáférhető formában az utas rendelkezésére kell bocsátani.

(5) A fuvarozóknak, utazásközvetítőknak és utazásszervezőknek biztosítaniuk kell, hogy az utazással és az utazási feltételekkel kapcsolatos minden lényeges általános információ – adott esetben az internetes foglalást és tájékoztatást is beleértve – megfelelő és akadálymentes formátumban a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek rendelkezésére álljon. A tájékoztatást az utas kérésére fizikailag hozzáférhető formában rendelkezésre kell bocsátani.

12. cikk

Az autóbusz-állomások kijelölése

A tagállamok autóbusz-állomásokat jelölnek ki, amelyeken biztosított a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára nyújtott segítség. A tagállamok tájékoztatják ezekről a Bizottságot. A Bizottság az interneten hozzáférhető jegyzéket készít a kijelölt autóbusz-állomásokról.

13. cikk

Segítségnyújtáshoz való jog a kijelölt autóbusz-állomásokon, valamint az autóbuszokon

(1) A 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott hozzáférési feltételeknek megfelelően a fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek a tagállam által kijelölt autóbusz-állomásokon – saját hatáskörüknek megfelelően – térítésmentesen segítséget kell biztosítaniuk a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára, legalább az I. melléklet a) pontjában szereplő mértékben.

(2) A 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott hozzáférési feltételeknek megfelelően a fuvarozóknak az autóbuszokon térítésmentesen segítséget kell biztosítaniuk a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára, legalább az I. melléklet b) pontjában szereplő mértékben.

14. cikk

A segítségnyújtás feltételei

(1) A fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek együtt kell működniük annak érdekében, hogy az alábbi feltételek teljesülése esetén segítségnyújtásban részesítsék a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket:

- a) a személy segítség iránti igényét legalább 36 órával a segítség igénybevétele előtt bejelentik a fuvarozónak, az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetnek, az utazásközvetítőnek vagy az utazásszervezőnek; és
- b) az érintett személy az alábbi időpontok valamelyikén jelentkezik az arra kijelölt helyen:
 - i. a fuvarozó által előzetesen megállapított időpontban, amely legfeljebb 60 perccel előzi meg a közzétett indulási időt, kivéve, ha a fuvarozó és az utas ennél rövidebb időtartamban állapodtak meg; vagy
 - ii. megjelölt időpont hiányában legalább 30 perccel a közzétett indulási időpont előtt.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyeknek a foglaláskor vagy az előzetes menetjegyvásárláskor be kell jelenteniük a fuva-

rozónak, az utazásközvetítőknak vagy az utazásszervezőknek különleges ültetési igényüket, amennyiben az ilyen igény akkor ismeretes.

(3) A fuvarozók, az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetek, az utazásközvetítők és az utazásszervezők minden intézkedést megtesznek, ami ahhoz szükséges, hogy a fogyatékossgal élő vagy a csökkent mozgásképességű személyek a segítségnyújtással kapcsolatos igényeiket könnyebben bejelenthessék. Ez a kötelezettség minden kijelölt autóbusz-állomásra és azok valamennyi értékesítési pontjára érvényes, a telefonos és az internetes értékesítést is beleértve.

(4) Ha az (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés szerinti bejelentés nem történt meg, a fuvarozók, az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetek, az utazásközvetítők és az utazásszervezők mindent elkövetnek a segítségnyújtás érdekében, hogy a fogyatékossgal élő vagy a csökkent mozgásképességű személy az általa vásárolt jeggyel az induló járatra felszállhasson, a csatlakozó járatra átszállhasson vagy az érkező járatról leszállhasson.

(5) Az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek az autóbusz-állomásokon belül vagy kívül ki kell jelölniük azokat a helyszíneket, ahol a fogyatékossgal élő vagy a csökkent mozgásképességű személyek bejelenthetik érkezésüket és segítséget kérhetnek. Ezeket a helyszíneket egyértelmű jelzésekkel kell ellátni, és ezeken a helyszíneken akadálymentes formában rendelkezésre kell bocsátani az autóbusz-állomással és a biztosított segítségnyújtással kapcsolatos alapvető információkat.

15. cikk

Az információk továbbítása harmadik személyek felé

Amennyiben az utazásközvetítőhöz vagy utazásszervezőhöz a 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti bejelentés érkezik, szokásos nyitvatartási időben a lehető leghamarabb továbbítja ezt az információt a fuvarozónak vagy az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetnek.

16. cikk

Képzés

(1) A fuvarozóknak és adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek fogyatékossgal kapcsolatos képzési eljárásokról – többek között oktatásról – kell gondoskodniuk, amelyek biztosítják azt, hogy:

- a) a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeknek közvetlen segítséget nyújtó személyzetük, beleértve a bármely más teljesítő fél által alkalmazottakat is – a gépjárművezetők kivételével –, részesüljön a II. melléklet a) és b) pontjában meghatározottak szerinti képzésben vagy oktatásban; és
- b) az utazóközönséggel közvetlen kapcsolatba kerülő vagy az utazóközönséggel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó személyzetük – a gépjárművezetőket is ideértve – részesüljön a II. melléklet a) pontjában meghatározottak szerinti képzésben vagy oktatásban.

(2) A tagállamok a 2013. március 1-jétől számított legfeljebb ötéves időtartamra mentesítést adhatnak az (1) bekezdés b) pontjának a járművezetők képzése tekintetében való alkalmazása alól.

17. cikk

Kerekesszékek és egyéb mozgást segítő eszközök tekintetében nyújtandó kártérítés

(1) A fuvarozók és az autóbusz-állomást üzemeltető szervek felelősek, amennyiben a kerekesszékek, egyéb mozgást segítő berendezések vagy segédeszközök elvesztését vagy megrongálódását okozták. Az elvesztésért vagy a megrongálódásért felelős fuvarozó vagy autóbusz-állomást üzemeltető szervnek kártérítést kell nyújtania.

(2) Az (1) bekezdésben említett kártérítésnek egyenlőnek kell lennie az elvesztett vagy megrongálódott berendezés vagy eszköz pótlásához vagy javításához kapcsolódó költségekkel.

(3) Szükség esetén mindent meg kell tenni ideiglenes csere-eszköz vagy csereberendezés gyors biztosítása érdekében. A kerekesszékeknek, egyéb mozgást segítő berendezéseknek vagy segédeszközöknek lehetőség szerint az elvesztett vagy megrongálódott eszközökhöz vagy berendezésekhez hasonló műszaki és működési jellemzőkkel kell rendelkezniük.

18. cikk

Mentesítés

(1) A 2. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok mentesíthetik a menetrend szerinti belföldi járatokat az e fejezetben szereplő rendelkezések mindegyikének vagy némelyikének alkalmazása alól, amennyiben biztosítják, hogy a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek nemzeti szabályaik szerinti védelme eléri legalább az e rendelet által biztosított szintet.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az (1) bekezdés szerinti mentességekről. A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, ha úgy ítéli meg, hogy a mentesség nincs összhangban e cikk rendelkezéseivel. A Bizottság 2018. március 2-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az (1) bekezdés alapján nyújtott mentességekről.

IV. FEJEZET

AZ UTASOK JOGAI JÁRATKIMARADÁS VAGY -KÉSÉS ESETÉN

19. cikk

Az utazás folytatása, útvonal-módosítás és visszatérítés

(1) Ha a fuvarozó ésszerűen számol azzal, hogy a menetrend szerinti járatot törlik vagy annak az autóbusz-állomásról való indulása több mint 120 percet késik vagy túlfoglalás történt, az utas részére haladéktalanul fel kell ajánlani az alábbiak közötti választást:

- a) az utazás folytatása vagy útvonal-módosítás a végső célállomásra irányuló, a lehető legkorábbi alkalommal történő utazásra további költségek nélkül, a személyszállítási szerződésben foglaltakhoz hasonló utazási feltételek mellett;
- b) a menetjegy árának visszatérítése és adott esetben a személyszállítási szerződésben foglaltak szerint a lehető leghamarabb

rabbi díjmentes, autóbusszal történő visszaszállítás az első kiindulási helyre.

(2) Ha a fuvarozó nem ajánlja fel az utas számára az (1) bekezdésben említett választási lehetőséget, az utas az (1) bekezdés b) pontjában említett visszatérítésen kívül a jegyár 50 %-ának megfelelő összegű kártérítésre jogosult. Ezt az összeget a fuvarozónak a kártérítési igény benyújtásától számított egy hónapon belül kell kifizetnie.

(3) Amennyiben az autóbusz az utazás folyamán működésképtelenné válik, a fuvarozónak biztosítania kell vagy azt, hogy attól a ponttól, ahol a jármű működésképtelenné vált, egy másik járművel folytatja a járatot, vagy azt, hogy a működésképtelen járműtől egy megfelelő várakozási helyre vagy olyan autóbusz-állomásra szállítja az utasokat, ahonnan folytatni lehet az utazást.

(4) Amennyiben a menetrend szerinti járatot törlik vagy annak az autóbuszmegállóból való indulása több mint 120 percet késik, az utasok jogosultak az utazás folytatására vagy útvonal-módosításra, vagy a menetjegy árának a fuvarozó általi visszatérítésére, az (1) bekezdésben említetteknek megfelelően.

(5) Az (1) bekezdés b) pontjában és a (4) bekezdésben előírt visszatérítést a felajánlást vagy a kérelem kézhezvételét követő tizennégy napon belül kell teljesíteni. A visszatérítés az utazás meg nem tett szakaszának vagy szakaszainak költségeire terjed ki, továbbá a már megtett szakasz vagy szakaszok költségeire is, ha az utazás az utas eredeti útiterve szempontjából jelentőségét veszítette. Az utazási igazolványok és a bérletek esetében a visszatérítés az igazolvány vagy a bérlet teljes költségének arányos részével egyenlő. A visszatérítést pénzben kell teljesíteni, kivéve, ha az utas más visszatérítési formát is elfogad.

20. cikk

Tájékoztatás

(1) Menetrend szerinti járat törlése vagy késedelmes indulása esetén a fuvarozónak – vagy adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szervnek – a lehető leghamarabb, de legkésőbb az indulás tervezett időpontját követően 30 perccel tájékoztatnia kell az autóbusz-állomásról induló utasokat a helyzetről és – amint ez az információ rendelkezésre áll – a várható indulási időről.

(2) Ha az utasok járatkimaradás vagy késés miatt lemaradnak egy csatlakozó menetrend szerinti járatról, a fuvarozó vagy adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szerv minden ésszerűen elvárható erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy az érintett utasokat a más választható csatlakozási lehetőségekről tájékoztassa.

(3) A fuvarozó vagy adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szerv gondoskodik arról, hogy a fogyatékkal élő és csökkent mozgásképességű utasokhoz akadálymentes formában eljusson az (1) és (2) bekezdés szerint megkövetelt információ.

(4) Amennyiben az kivitelezhető, az (1) és (2) bekezdésben előírt információkat – az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül – elektronikus úton kell biztosítani valamennyi utas számára, többek között azok számára is, akik autóbusz-megállóból indulnak, ha az utas ezt kérte és a fuvarozónak megadta az ehhez szükséges elérhetőségét.

21. cikk

Segítségnyújtás járatkimaradás vagy késedelem esetén

Amennyiben egy több mint 3 óra tervezett időtartamú utazást bonyolító járatot törölnek, vagy annak az autóbusz-állomásról való indulása több mint 90 perces késedelmet szenved, a fuvarozónak díjmentesen fel kell ajánlania az utas számára a következőket:

- a) a várakozási időhöz vagy a késedelemhez ésszerűen mérten kísértkezés, étel és frissítő, feltéve, hogy az autóbuszon vagy az autóbusz-állomáson rendelkezésre állnak, vagy ésszerűen odaszállíthatók;
- b) szállodai vagy egyéb szálláshely, valamint segítség az autóbusz-állomás és a szálláshely közötti személyszállítás megszervezéséhez azokban az esetekben, amikor egy- vagy többéjszakás tartózkodás válik szükségessé. A fuvarozó az elhelyezés teljes költségét utasonként 80 EUR/éjszaka összegre és legfeljebb két éjszakára korlátozhatja, amely nem foglalja magában az autóbusz-állomás és a szálláshely közötti személyszállítást.

E cikk alkalmazása során a fuvarozónak különös figyelmet kell fordítania a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek és az őket kísérők igényeire.

22. cikk

További követelések

E fejezet rendelkezései nem zárják ki, hogy az utasok a menetrend szerinti járatok törlése vagy késése miatt kártérítési igényekkel a nemzeti jognak megfelelően nemzeti bíróságokhoz forduljanak.

23. cikk

Mentességek

(1) A 19. és 21. cikk nem alkalmazandó a nyílt menetjeggyel rendelkező utasokra mindaddig, amíg az indulás idejét fel nem tüntették, kivéve az utazási igazolvánnyal vagy bérlettel rendelkező utasokat.

(2) A 21. cikk b) pontja nem alkalmazandó, ha a fuvarozó bizonyítja, hogy a járat törlés vagy a késés az autóbuszjárat biztonságos üzemeltetését veszélyeztető kedvezőtlen időjárási viszonyok vagy nagyobb természeti katasztrófa miatt következett be.

V. FEJEZET

A TÁJÉKOZTATÁS ÉS A PANASZKEZELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

24. cikk

Az utastájékoztatáshoz fűződő jog

A fuvarozók és az autóbusz-állomást üzemeltető szervek – saját feladatuk körükön belül – az utazás alatt megfelelő tájékoztatást

nyújtanak az utasok számára. Amennyiben kivitelezhető, a tájékoztatást kérésre akadálymentes formátumokban is rendelkezésre kell bocsátani.

25. cikk

Tájékoztatás az utasjogokról

(1) A fuvarozók és autóbusz-állomást üzemeltető szervek saját feladatuk körükön belül biztosítják, hogy az utasok az e rendelet alapján őket megillető jogokra vonatkozóan legkésőbb az induláskor megfelelő és érthető tájékoztatást kapjanak. Erre a tájékoztatásra az autóbusz-állomásokon és – adott esetben – az interneten kerül sor. Fogyatékkal élő vagy csökkent mozgásképességű személy kérésére – amennyiben kivitelezhető – a tájékoztatást akadálymentes formában kell biztosítani. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a tagállamok által a 28. cikk (1) bekezdése szerint kijelölt végrehajtási szerv vagy szervek kapcsolattartási adatait.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatási kötelezettségnek való megfelelés érdekében a fuvarozók és az autóbusz-állomást üzemeltető szervek használhatják e rendelet rendelkezéseinek összefoglalóját, amelyet a Bizottság az Európai Unió intézményeinek összes hivatalos nyelvén elkészít és rendelkezésükre bocsát.

26. cikk

Panaszok

A fuvarozóknak az e rendeletben meghatározott jogokra és kötelezettségekre vonatkozóan panaszkezelő mechanizmust kell kialakítaniuk vagy alkalmazniuk.

27. cikk

A panaszok benyújtása

A 7. cikk szerinti kártérítés sérelme nélkül, amennyiben az e rendelet hatálya alá tartozó utas panaszt kíván benyújtani a fuvarozóhoz, ezt a menetrend szerinti járat igénybevételét vagy annak megghiúsulását követő három hónapon belül kell megtennie. A panasz kézhezvételétől számított egy hónapon belül a fuvarozónak tájékoztatnia kell az utast arról, hogy panaszának helyt adtak, azt elutasították vagy még vizsgálják. A végleges választ legkésőbb a panasz kézhezvételétől számított három hónapon belül meg kell adni.

VI. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS ÉS NEMZETI VÉGREHAJTÓ SZERVEK

28. cikk

Nemzeti végrehajtó szervek

(1) Minden tagállam kijelöl egy vagy több új vagy meglévő szervet, amely e rendelet végrehajtásáért felel a területéről induló menetrend szerinti járatok, valamint a harmadik országokból a területére induló menetrend szerinti járatok tekintetében. Az egyes szervek megteszik az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges intézkedéseket.

E szervezetek felépítésükben, finanszírozási döntéseikben, jogi szerkezetükben és döntéshozatalukban függetlennek kell lenniük a fuvarozóktól, az utazásszervezőktől és az autóbusz-állomást üzemeltető szervektől.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az e cikknek megfelelően kijelölt szervről vagy szervekről.

(3) Az utasok a nemzeti joggal összhangban panaszt nyújthatnak be e rendelet feltételezett megsértése tekintetében az (1) bekezdés szerint kijelölt megfelelő szervnek vagy a tagállam által arra kijelölt egyéb megfelelő szervnek.

A tagállamok úgy is dönthetnek, hogy az utasnak első lépésként a fuvarozó részére kell benyújtania panaszt, mely esetben a nemzeti végrehajtó szerv vagy a tagállam által kijelölt más megfelelő szerv fellebbviteli szervként jár el azon panaszok tekintetében, amelyeknek a 27. cikk alapján történő rendezése meghiúsult.

29. cikk

Jelentés a végrehajtásról

A 28. cikk (1) bekezdése szerint kijelölt végrehajtási szervek 2015. június 1-jéig és azt követően minden második évben jelentést tesznek közzé az előző két naptári évben végzett tevékenységükről, amely tartalmazza különösen az e rendelet végrehajtása érdekében hozott intézkedések bemutatását, valamint a panaszokra és az alkalmazott szankciókra vonatkozó statisztikákat.

30. cikk

A végrehajtó szervek együttműködése

A 28. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti végrehajtó szervek – szükség szerint – információt cserélnek munkájukról, valamint döntéshozatali elveikről és gyakorlatukról. A Bizottság támogatja őket e feladatuk végrehajtásában.

31. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabá-

lyokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek azok végrehajtása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok 2013. március 1-jéig értesítik a Bizottságot e szabályokról és intézkedésekről, és közlik a Bizottsággal az e rendelkezéseket érintő minden későbbi módosítást is.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság 2016. március 2-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet érvényesüléséről és hatásáról. A jelentést szükség szerint a rendelet előírásainak részletesebb végrehajtására vagy a rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatoknak kell kísérniük.

33. cikk

A 2006/2004/EK rendelet módosítása

A 2006/2004/EK rendelet melléklete a következő ponttal egészül ki:

„19. Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 181/2011/EU rendelete az autóbusszal közlekedő utasok jogairól (*)

(*) HL L 55, 2011.2.28., 1. o.”

34. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. március 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2011. február 16-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BUZEK

a Tanács részéről

az elnök

MARTONYI J.

I. MELLÉKLET

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ ÉS A CSÖKKENT MOZGÁSKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEKNEK NYÚJTOTT SEGÍTSÉG**a) A kijelölt autóbusz-állomásokon nyújtott segítség**

A szükséges segítségnyújtás és intézkedések annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek:

- az autóbusz-állomáson kijelölt helyszíneken bejelenthessék megérkezésüket és kérhessék a segítségnyújtást,
- a kijelölt helyszínről eljuthassanak az utasfelvételi pulthoz, a váróterembe és a beszállótérre,
- szükség szerint felvonók, kerekesszékek vagy egyéb segítség igénybevételével felszállhassanak a járműre,
- betehessék a csomagterbe a poggyászukat,
- kivehessék a csomagteréből a poggyászukat,
- leszállhassanak a járműről,
- elismert segítő kutyával felszállhassanak az autóbuszra,
- eljuthassanak az ülésükig.

b) Segítségnyújtás az autóbuszokon

A szükséges segítségnyújtás és intézkedések annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek:

- az utas kérésére az utazásra vonatkozó lényeges információkat akadálymentes formában megkaphassák,
- útközben megállásnál fel- és leszállhassanak, amennyiben az autóbuszon a járművezetőn kívül más személyzet is tartózkodik.

II. MELLÉKLET

FOGYATÉKOSSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉPZÉS

a) A fogyatékossgal kapcsolatos tudatosság fejlesztésére irányuló képzés

Az utazóközönséggel közvetlenül kapcsolatba kerülő munkatársak képzése a következőket foglalja magában:

- a testi, érzékszervi (hallás és látás), rejtett vagy tanulási fogyatékossgal élőkkel kapcsolatos tudatosság és megfelelő viselkedés, ideértve a mozgásukban, tájékozódásukban vagy kommunikációjukban esetlegesen korlátozott személyek eltérő képességeinek megkülönböztetését,
- a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek előtt álló akadályok, beleértve a hozzáállásbeli, környezeti/fizikai és szervezési akadályokat is,
- elismert segítő kutyák, beleértve a segítő kutyák szerepét és igényeit,
- váratlan események kezelése,
- kapcsolatteremtő készségek és a siket és hallássérült, a látássérült, a beszédsérült és a tanulási zavarokkal küzdő emberekkel való kommunikáció módszerei,
- hogyan kell bánni a kerekesszékekkel és más mozgást segítő eszközökkel a rongálódás megelőzése érdekében (ha van poggyászkészítés, az azért felelős valamennyi dolgozó).

b) A fogyatékossgal élőknek nyújtott segítségre vonatkozó képzés

A fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket közvetlenül segítő dolgozók képzése a következőket foglalja magában:

- a kerekesszéket használók segítése a kerekesszékekbe való beüléskor vagy az abból való kiszálláskor,
 - készségek az elismert segítő kutyával utazó, fogyatékossgal élő és csökkent mozgásképességű személyeknek nyújtott segítség vonatkozásában, beleértve az ilyen kutyák szerepét és szükségleteit,
 - a vak és gyengén látó utasok kíséretének és az elismert segítő kutyák kezelésének és fuvarozásának módszerei,
 - a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket segítő berendezéstípusok megismerése és a berendezések kezelésének megtanulása,
 - a fel- és leszállás támogatásánál alkalmazott eszközök használata és a fel- és leszállásnál a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek biztonságát és méltóságát védő helyes segítő módszerek megtanulása,
 - a megbízható és szakszerű segítségnyújtás szükségességének megértése. Azzal is tisztában kell lenni, hogy egyes fogyatékossgal élő utasok utazás közben kiszolgáltatottnak érezhetik magukat, mivel segítségnyújtásra szorulnak,
 - az elsősegélynyújtás ismerete.
-

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 182/2011/EU RENDELETE

(2011. február 16.)

a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 291. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) Ha valamely kötelező erejű uniós jogi aktust egységes feltételek mellett kell végrehajtani, az ilyen jogi aktusnak (a továbbiakban: alap jogi aktus) végrehajtási hatásköröket kell ruháznia a Bizottságra, illetve különleges és kellően indokolt esetekben, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 24. és 26. cikkében előírt esetekben a Tanácsra.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) megállapított feltételek teljes tiszteletben tartása mellett a jogalkotónak minden egyes alap jogi aktus tekintetében külön kell arról döntenie, hogy ruházza-e végrehajtási hatásköröket a Bizottságra az EUMSZ 291. cikkének (2) bekezdésével összhangban.
- (3) Mindezidáig a Tanács 1999/468/EK határozata ⁽²⁾ szabályozta a végrehajtási hatáskörök Bizottság általi gyakorlását.
- (4) Az EUMSZ jelenleg úgy rendelkezik, hogy az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak meg kell állapítania a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit.
- (5) Biztosítani kell, hogy az ilyen ellenőrzési eljárások egyértelműek, hatékonyak és a végrehajtási jogi aktus jellegével arányosak legyenek, továbbá hogy tükrözzék az EUMSZ intézményi követelményeit, valamint az 1999/468/EK határozat végrehajtása során nyert tapasztalatokat, illetve az annak során követett közös gyakorlatokat.

(6) Az olyan alap jogi aktusok esetében, amelyeknél a végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadásához tagállami ellenőrzés szükséges, indokolt a tagállamok képviselőiből álló, és a Bizottság elnökleivel működő bizottságokat létrehozni az ellenőrzés érdekében.

(7) Az ellenőrzési mechanizmusnak adott esetben fellebbviteli bizottság elé terjesztést is magában kell foglalnia, e bizottságnak pedig a megfelelő szinten kell összeülnie.

(8) Az egyszerűsítés érdekében a Bizottság végrehajtási hatásköreit csak két eljárás egyikének keretében gyakorolhatja, nevezetesen a tanácsadó bizottsági eljárásban vagy a vizsgálóbizottsági eljárásban.

(9) A további egyszerűsítés érdekében közös eljárási szabályokat kell alkalmazni a bizottságokra, ideértve a működésükre és azon lehetőségre vonatkozó alapvető rendelkezéseket, hogy írásbeli eljárásban nyilvánítsanak véleményt.

(10) Meg kell állapítani azokat a kritériumokat, amelyek meghatározzák a végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadására alkalmazandó eljárást. A nagyobb következetesség elérése érdekében az eljárási követelményeknek arányosaknak kell lenniük az elfogadandó végrehajtási jogi aktusok jellegével és hatásával.

(11) A vizsgálóbizottsági eljárást különösen az alap jogi aktusok végrehajtására szolgáló általános hatályú jogi aktusok és a potenciálisan jelentős hatást kifejtő egyedi végrehajtási jogi aktusok elfogadása esetében kell alkalmazni. Az említett eljárásnak biztosítania kell, hogy a Bizottság a bizottság véleményével összhangban nem álló végrehajtási jogi aktusokat ne fogadjon el, kivéve rendkívüli körülmények fennállása esetén, amely esetben azok korlátozott ideig alkalmazhatók. Az eljárásnak azt is biztosítania kell, hogy a Bizottság felülvizsgálhassa a végrehajtási jogi aktusok tervezetét, ha a bizottság nem nyilvánított véleményt, figyelembe véve a bizottságon belül kifejtett álláspontokat.

(12) Amennyiben az alap jogi aktus jelentős költségvetési vonzatú vagy harmadik országokra irányuló programok tekintetében ruház végrehajtási hatásköröket a Bizottságra, a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2010. december 16-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2011. február 14-i határozata.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

- (13) A bizottság elnökének törekednie kell arra, hogy olyan megoldást találjon, amely a lehető legnagyobb támogatottságot élvezzi a bizottságon vagy a fellebbviteli bizottságon belül, és tájékoztatást kell nyújtania arról, hogy a vitákat és a módosító javaslatokat milyen módon vették figyelembe. Ebből a célból a Bizottságnak különösen figyelembe kell vennie a bizottságon vagy a fellebbviteli bizottságon belül a végleges dömpingellenes- vagy kiegyenlítőintézkedés-tervezetekkel kapcsolatban kifejtett álláspontokat.
- (14) A különösen érzékeny ágazatokra – különösen az adózásra, a fogyasztók egészségének védelmére, az élelmiszer-biztonságra és a környezetvédelemre – vonatkozó egyéb végrehajtási jogi aktus-tervezetek elfogadásának mérlegelésekor a Bizottság a kiegyensúlyozott megoldás érdekében lehetőség szerint úgy fog eljárni, hogy kerülje a fellebbviteli bizottságban a végrehajtási jogi aktus megfelelőségével szemben esetlegesen kialakuló többségi állásponttal való összeütközést.
- (15) Általános szabályként minden egyéb esetben, valamint amennyiben ezt ítélik megfelelőbbnek, a tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni.
- (16) Lehetővé kell tenni rendkívül sürgős esetben azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok elfogadását, amennyiben ezt az alap jogi aktus előírja.
- (17) Az Európai Parlamentet és a Tanácsot haladéktalanul és rendszeresen tájékoztatni kell a bizottsági eljárásokról.
- (18) Tekintettel az uniós jogi aktusok jogszerűségének felülvizsgálatára vonatkozó jogaira, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak biztosítani kell a lehetőséget, hogy bármikor jelezhessék a Bizottságnak, ha úgy ítélik meg, hogy a végrehajtási jogi aktus tervezete túllépi az alap jogi aktusban megállapított végrehajtási hatásköröket.
- (19) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban biztosítani kell a bizottsági eljárásokra vonatkozó információkhoz való nyilvános hozzáférést.
- (20) A Bizottságnak nyilvántartást kell vezetnie a bizottsági eljárásokkal kapcsolatos információkról. Következésképpen, a minősített dokumentumok védelmére vonatkozó, a Bizottságra alkalmazandó szabályokat a nyilvántartás használatára is alkalmazni kell.
- (21) Az 1999/468/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni. Az 1999/468/EK határozatban és az e rendeletben megállapított szabályozás közötti átmenet biztosítása érdekében a meglévő jogszabályoknak az említett határozatban megállapított eljárásokra vonatkozó hivatkozásait – a határozat 5a. cikkében előírt ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás kivételével – az e rendeletben előírt megfelelő eljárásokra történő hivatkozásokként kell értelmezni. Az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének joghatásait átmenetileg fenn kell tartani az e cikkre hivatkozó meglévő alap jogi aktusok alkalmazásában.
- (22) E rendelet nem érinti a Bizottság azon, az EUMSZ-ben megállapított hatásköreit, amelyek a versenyjogi szabályok végrehajtására vonatkoznak,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza az azon mechanizmusokra irányadó szabályokat és általános elveket, amelyek abban az esetben alkalmazandók, ha valamely kötelező erejű uniós jogi aktus (a továbbiakban: alap jogi aktus) egységes végrehajtási feltételek szükségességét állapítja meg, és előírja a végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadásának tagállami ellenőrzését.

2. cikk

Az eljárások kiválasztása

(1) Az alap jogi aktus a szükséges végrehajtási jogi aktus jellegének vagy hatásának megfelelően előírhatja a tanácsadó bizottsági eljárás vagy a vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazását.

(2) A vizsgálóbizottsági eljárás különösen az alábbiak elfogadására alkalmazandó:

- a) általános hatályú végrehajtási jogi aktusok;
- b) az alábbiakhoz kapcsolódó egyéb végrehajtási jogi aktusok:
 - i. a jelentős következményekkel járó programok;
 - ii. a közös mezőgazdasági és a közös halászati politika;
 - iii. környezetvédelem, biztonság és védelem, vagy az emberek, állatok, illetve növények egészségének és biztonságának védelme;
 - iv. közös kereskedelempolitika;
 - v. adózás.

⁽¹⁾ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

(3) A tanácsadó bizottsági eljárás általános szabályként a (2) bekezdés hatályán kívül eső végrehajtási jogi aktusok elfogadására alkalmazandó. A tanácsadó bizottsági eljárást azonban a (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok elfogadására is alkalmazni lehet, kellően indokolt esetben.

3. cikk

Közös rendelkezések

(1) Az e cikkben foglalt közös rendelkezések a 4–8. cikkben említett valamennyi eljárásra alkalmazandók.

(2) A Bizottságot egy, a tagállamok képviselőiből álló bizottság segíti. A bizottság elnöke a Bizottság egy képviselője. Az elnök nem vesz részt a bizottsági szavazásban.

(3) Az elnök a bizottság elé terjeszti a Bizottság által elfogadandó végrehajtási jogi aktus tervezetét.

Az elnök a bizottság ülését – a kellően indokolt esetek kivételével – legkorábban a végrehajtási jogi aktus tervezetének és a napirendtervezetnek a bizottság elé terjesztésétől számított 14. napra hívja össze. A bizottság az elnök által az ügy sürgősségének megfelelően megállapított határidőn belül véleményt nyilvánít a végrehajtási jogi aktus tervezetéről. A határidőket arányosan kell megállapítani, elegendő időt és megfelelő lehetőséget biztosítva a bizottsági tagoknak a végrehajtási jogi aktus tervezetének vizsgálatára és a véleménynyilvánításra.

(4) Amíg a bizottság nem nyilvánított véleményt, bármely bizottsági tag javasolhat módosításokat, az elnök pedig módosított változatokat terjeszthet elő a végrehajtási jogi aktus tervezetéhez.

Az elnök törekszik arra, hogy megtalálja a bizottságon belül a lehető legnagyobb támogatottságot élvező megoldásokat. Az elnök tájékoztatja a bizottságot arról, hogy a vitákat és a módosító javaslatokat milyen módon vették figyelembe, különös tekintettel a bizottságon belül széles körű támogatást élvező javaslatokra.

(5) Az elnök kellően indokolt esetben írásbeli eljárásban is kikérheti a bizottság véleményét. Az elnök elküldi a bizottsági tagoknak a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és az ügy sürgősségének megfelelően határidőt állapít meg a véleménynyilvánításra. A bizottság azon tagját, aki a határidő lejártáig nem ellenzi a végrehajtási jogi aktus tervezetét vagy nem tartózkodik kifejezetten az ilyen jogi aktusról történő szavazástól, úgy kell tekinteni, mint aki hallgatólagosan egyetért a végrehajtási jogi aktus tervezetével.

Ha az alap jogi aktus másként nem rendelkezik, az írásbeli eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben az első albekezdésben említett határidőn belül az elnök úgy határoz, vagy egy bizottsági tag ezt kéri. Ilyen esetben az elnök ésszerű időn belül bizottsági ülést hív össze.

(6) A bizottság véleményét jegyzőkönyvbe kell venni. A bizottsági tagok kérhetik, hogy álláspontjukat vegyék jegyzőkönyvbe. Az elnök haladéktalanul megküldi a jegyzőkönyvet a bizottsági tagoknak.

(7) Az ellenőrzési mechanizmus adott esetben fellebbviteli bizottság elé terjesztést is magában foglal.

A fellebbviteli bizottság a Bizottság javaslata alapján, a tagok egyszerű többségével elfogadja eljárási szabályzatát.

Amennyiben a végrehajtási jogi aktus tervezetét a fellebbviteli bizottság elé terjesztik, a bizottság leghamarabb 14 nappal – a kellően indokolt esetek kivételével – és legkésőbb hat héttel a beterjesztést követően összeül. A (3) bekezdés sérelme nélkül, a fellebbviteli bizottság a beterjesztést követő két hónapon belül nyilvánít véleményt.

A fellebbviteli bizottság elnöke a Bizottság egy képviselője.

Az elnök – annak érdekében, hogy a tagállamok és a Bizottság biztosítani tudják a képviselet megfelelő szintjét – a bizottság tagjaival szoros együttműködésben határozza meg a fellebbviteli bizottság ülésének időpontját. A Bizottság az eljárási szabályzat elfogadása céljából 2011. április 1-jéig összehívja a fellebbviteli bizottság első ülését.

4. cikk

Tanácsadó bizottsági eljárás

(1) Amennyiben a tanácsadó bizottsági eljárás alkalmazandó, a bizottság – szükség esetén szavazással – véleményt nyilvánít. Ha szavazásra kerül sor, a véleményt a tagok egyszerű többségével kell elfogadni.

(2) A Bizottság a bizottsági vitákból levont következtetések és a bizottsági vélemény lehető legteljesebb figyelembevételével határoz az elfogadandó végrehajtási jogi aktus tervezetéről.

5. cikk

Vizsgálóbizottsági eljárás

(1) Amennyiben a vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazandó, a bizottság az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) és (5) bekezdésében, és adott esetben, a Bizottság javaslata alapján elfogadandó jogi aktusokkal kapcsolatban az EUMSZ 238. cikkének (3) bekezdésében meghatározott többséggel nyilvánít véleményt. A tagállamok bizottságbeli képviselőinek szavazatait az ugyanezen cikkeken meghatározott módon kell súlyozni.

(2) Ha a bizottság véleménye kedvező, a Bizottság elfogadja a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

(3) A 7. cikk sérelme nélkül, ha a bizottság véleménye kedvezőtlen, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét. Amennyiben szükség van végrehajtási jogi aktusra, az elnök további megvitatás céljából a kedvezőtlen véleménynyilvánítástól számított két hónapon belül a végrehajtási jogi aktus tervezetének módosított változatát ugyanazon bizottság elé terjesztheti, vagy a végrehajtási jogi aktus tervezetét a véleménynyilvánítástól számított egy hónapon belül a fellebbviteli bizottság elé terjesztheti.

(4) Ha a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság elfogadhatja a végrehajtási jogi aktus tervezetét, a második albekezdésben meghatározott esetek kivételével. Amennyiben a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, az elnök a bizottság elé terjesztheti annak módosított változatát.

A 7. cikk sérelme nélkül a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, amennyiben:

- a) a jogi aktus adózásra, pénzügyi szolgáltatásokra, az emberek, állatok, illetve növények egészségének vagy biztonságának védelmére vagy végleges többoldalú védintézkedésekre vonatkozik;
- b) az alap jogi aktus úgy rendelkezik, hogy a végrehajtási jogi aktus tervezete nem fogadható el, ha a bizottság nem nyilvánított véleményt; vagy
- c) a bizottság tagjainak egyszerű többsége ellenzi azt.

A második albekezdésben említett bármely esetben, amennyiben szükség van végrehajtási jogi aktusra, az elnök további megvitatás céljából a szavazástól számított két hónapon belül az adott jogi aktus módosított változatát ugyanazon bizottság elé terjesztheti, vagy a végrehajtási jogi aktus tervezetét a szavazástól számított egy hónapon belül a fellebbviteli bizottság elé terjesztheti.

(5) A (4) bekezdéstől eltérve, a végleges dömpingellenes- vagy kiegyenlítőintézkedés-tervezetek elfogadására az alábbi eljárás alkalmazandó, amennyiben a bizottság nem nyilvánított véleményt, és a bizottság tagjainak egyszerű többsége ellenzi a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

A Bizottság konzultációt folytat a tagállamokkal. Leghamarabb tizennégy nappal és legkésőbb egy hónappal a bizottsági ülést követően a Bizottság tájékoztatja a bizottsági tagokat a konzultáció eredményéről, és a végrehajtási jogi aktus tervezetét a fellebbviteli bizottság elé terjeszti. A 3. cikk (7) bekezdésétől eltérve, a fellebbviteli bizottság leghamarabb 14 nappal és legkésőbb egy hónappal a végrehajtási jogi aktus tervezetének előterjesztését követően összeül. A fellebbviteli bizottság a 6. cikkel összhangban nyilvánít véleményt. Az e bekezdésben megállapított határidők nem érintik a vonatkozó alap jogi aktusokban meghatározott határidők betartásának szükségességét.

6. cikk

A fellebbviteli bizottság elé terjesztés

(1) A fellebbviteli bizottság az 5. cikk (1) bekezdésében előírt többséggel nyilvánít véleményt.

(2) A vélemény elfogadásáig a fellebbviteli bizottság bármely tagja javasolhatja a végrehajtási jogi aktus tervezetének módosítását, és az elnök határozhat arról, hogy módosítja-e azt.

Az elnök törekszik arra, hogy megtalálja a fellebbviteli bizottságon belül a lehető legnagyobb támogatottságot élvező megoldásokat.

Az elnök tájékoztatja a fellebbviteli bizottságot arról, hogy a vitákat és a módosító javaslatokat milyen módon vették figyelembe, különös tekintettel a fellebbviteli bizottságon belül széles körű támogatást élvező módosító javaslatokra.

(3) Ha a fellebbviteli bizottság véleménye kedvező, a Bizottság elfogadja a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

Ha a fellebbviteli bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság elfogadhatja a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

Ha a bizottság véleménye kedvezőtlen, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve, végleges többoldalú védintézkedések elfogadása esetében az 5. cikk (1) bekezdésében előírt többséggel megszavazott kedvező vélemény hiányában a Bizottság nem fogadhatja el az intézkedéstervezeteket.

(5) Az (1) bekezdéstől eltérve, 2012. szeptember 1-jéig a fellebbviteli bizottság a végleges dömpingellenes- vagy kiegyenlítőintézkedés-tervezetekről a tagok egyszerű többségével nyilvánít véleményt.

7. cikk

Végrehajtási jogi aktusok elfogadása kivételes esetekben

Az 5. cikk (3) bekezdésétől és az 5. cikk (4) bekezdésének második albekezdésétől eltérve, a Bizottság elfogadhatja a végrehajtási jogi aktus tervezetét, amennyiben annak haladéktalan elfogadásának elmaradása jelentős piaci zavarokat okozna a mezőgazdaság terén, vagy az EUMSZ 325. cikke értelmében veszélyeztetné az Unió pénzügyi érdekeit.

Ilyen esetben a Bizottság haladéktalanul benyújtja az elfogadott végrehajtási jogi aktust a fellebbviteli bizottsághoz. Amennyiben a fellebbviteli bizottság kedvezőtlen véleményt nyilvánít az elfogadott végrehajtási jogi aktusról, a Bizottság haladéktalanul hatályon kívül helyezi azt. Amennyiben a fellebbviteli bizottság kedvező véleményt nyilvánít, vagy nem nyilvánít véleményt, a végrehajtási jogi aktus hatályban marad.

8. cikk

Azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 4. és az 5. cikktől eltérve, az alap jogi aktus előírhatja, hogy kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben e cikket kell alkalmazni.

(2) A Bizottság valamely bizottsághoz történő előzetes benyújtás nélkül azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktust fogad el, amely legfeljebb hat hónapig marad hatályban, amennyiben az alap jogi aktus másként nem rendelkezik.

(3) Az elnök a (2) bekezdésben említett jogi aktust legkésőbb 14 nappal az elfogadását követően a megfelelő bizottság elé terjeszti, hogy kikérje annak véleményét.

(4) Amennyiben vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazandó, és a bizottság kedvezőtlen véleményt nyilvánít, a Bizottság haladéktalanul hatályon kívül helyezi a (2) bekezdéssel összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktust.

(5) Amennyiben a Bizottság ideiglenes dömpingellenes vagy kiegyenlítő intézkedéseket fogad el, az e cikkben meghatározott eljárás alkalmazandó. A Bizottság ilyen intézkedéseket a tagállamokkal folytatott konzultációt vagy – rendkívüli sürgősséget igénylő esetekben – a tagállamok tájékoztatását követően fogad el. Utóbbi esetben a konzultációt legkésőbb attól az időponttól számított tíz napon belül kell megtartani, amikor a tagállamokat a Bizottság által elfogadott intézkedésekről értesítették.

9. cikk

Eljárási szabályzatok

(1) Minden bizottság, elnökének javaslatára, tagjainak egyszerű többségével elfogadja saját eljárási szabályzatát a Bizottság által a tagállamokkal folytatott konzultációt követően kidolgozandó eljárásiszabályzat-minta alapján. Ezt a mintát a Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi.

Amennyiben szükséges, a már működő bizottságok eljárási szabályzatukat hozzáigazítják az eljárásiszabályzat-mintához.

(2) A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre és az adatvédelemre vonatkozó, a Bizottságra alkalmazandó elveket, feltételeket és szabályokat a bizottságokra is alkalmazni kell.

10. cikk

A bizottsági eljárásokra vonatkozó tájékoztatás

(1) A Bizottság nyilvántartást vezet a bizottsági eljárásokról, amely tartalmazza az alábbi adatokat:

- a) a bizottságok listája;
- b) a bizottsági ülések napirendje;

c) az összefoglaló jegyzőkönyvek, azon hatóságok és szervezetek listáival együtt, amelyekhez a tagállamok által a képviseletükre kijelölt személyek tartoznak;

d) végrehajtási jogi aktusok tervezete, amelyekre vonatkozóan a bizottságok véleményét kéri;

e) a szavazási eredmények;

f) a végrehajtási jogi aktusoknak a bizottságok véleménynyilvánítását követően kialakított végleges tervezete;

g) a végrehajtási jogi aktusok végleges tervezetének Bizottság általi elfogadására vonatkozó információk; és

h) a bizottságok munkájára vonatkozó statisztikai adatok.

(2) A Bizottság ezenkívül éves jelentést is közzétesz a bizottságok munkájáról.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács számára a vonatkozó szabályoknak megfelelően hozzáférést kell biztosítani az (1) bekezdésben említett információkhoz.

(4) A bizottsági tagoknak való elküldéssel egyidejűleg a Bizottság hozzáférhetővé teszi az Európai Parlament és a Tanács számára az (1) bekezdés b), d) és f) pontjában említett dokumentumokat, valamint tájékoztatja őket e dokumentumok hozzáférhetőségéről.

(5) A nyilvántartásban közzé kell tenni az (1) bekezdés a)–g) pontjában említett valamennyi dokumentum hivatkozási számát, valamint az (1) bekezdés h) pontjában említett adatokat.

11. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács ellenőrzéshez való joga

Amennyiben az alap jogi aktust rendes jogalkotási eljárás keretében fogadták el, az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor jelezheti a Bizottságnak, ha úgy ítéli meg, hogy a végrehajtási jogi aktus tervezete túllépi az alap jogi aktusban megállapított végrehajtási hatásköröket. Ebben az esetben a Bizottság a kifejtett álláspontok figyelembevételével felülvizsgálja a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot arról, hogy a végrehajtási jogi aktus tervezetét fenntartani, módosítani vagy visszavonni kívánja-e.

12. cikk

Az 1999/468/EK határozat hatályon kívül helyezése

Az 1999/468/EK határozat hatályát veszti.

Az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének joghatásait fenn kell tartani az e cikkre hivatkozó, meglévő alap jogi aktusok alkalmazásában.

13. cikk

Átmeneti rendelkezések: a meglévő alap jogi aktusok kiigazítása

(1) Ha egy, az e rendelet hatálybalépését megelőzően elfogadott alap jogi aktus a végrehajtási hatáskörök Bizottság általi gyakorlását írja elő az 1999/468/EK határozatnak megfelelően, a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) amennyiben az alap jogi aktus az 1999/468/EK határozat 3. cikkére hivatkozik, az e rendelet 4. cikkében említett tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni;
- b) amennyiben az alap jogi aktus az 1999/468/EK határozat 4. cikkére hivatkozik, az e rendelet 5. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, az 5. cikk (4) bekezdésének második és harmadik albekezdése kivételével;
- c) amennyiben az alap jogi aktus az 1999/468/EK határozat 5. cikkére hivatkozik, az e rendelet 5. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, és vélemezni kell, hogy az alap jogi aktus előírja, hogy vélemény hiányában a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét az 5. cikk (4) bekezdése második albekezdésének b) pontja értelmében;
- d) amennyiben az alap jogi aktus az 1999/468/EK határozat 6. cikkére hivatkozik, e rendelet 8. cikkét kell alkalmazni;
- e) amennyiben az alap jogi aktus az 1999/468/EK határozat 7. és 8. cikkére hivatkozik, e rendelet 10. és 11. cikkét kell alkalmazni.

(2) E rendelet 3. és 9. cikke – az (1) bekezdés alkalmazásában – az összes meglévő bizottságra alkalmazandó.

(3) E rendelet 7. cikke kizárólag azokra a meglévő eljárásokra alkalmazandó, amelyek az 1999/468/EK határozat 4. cikkére hivatkoznak.

(4) Az e cikkben meghatározott átmeneti rendelkezések nem befolyásolják az érintett jogi aktusok jellegét.

14. cikk

Átmeneti szabályozás

Ez a rendelet nem érinti azokat a folyamatban lévő eljárásokat, amelyekben egy bizottság már az 1999/468/EK határozatnak megfelelően véleményt nyilvánított.

15. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság 2016. március 1-jéig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet végrehajtásáról, és szükség esetén ehhez megfelelő jogalkotási javaslatokat fűz.

16. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet 2011. március 1-jén lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2011. február 16-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BUZEK

a Tanács részéről

az elnök

MARTONYI J.

AZ EURÓPAI PARLAMENT, A TANÁCS ÉS A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében a bizottság kedvező véleménye esetén a Bizottságnak végrehajtási jogi aktus tervezetet kell elfogadnia. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a Bizottság a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően rendkívüli esetekben figyelembe vegye a szavazást követően felmerült új körülményeket, és – miután a bizottságot és a jogalkotót megfelelően tájékoztatta – úgy határozzon, hogy nem fogad el végrehajtási jogi aktus tervezetet.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATAI

A Bizottság felülvizsgál valamennyi olyan hatályban lévő jogi aktust, amelyet a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt nem igazítottak hozzá az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljáráshoz. E felülvizsgálat célja annak értékelése, hogy szükséges-e az érintett jogi eszközök hozzáigazítása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke által bevezetett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok rendszeréhez. A Bizottság a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az e nyilatkozathoz csatolt indikatív ütemtervben rögzített időpontban megteszi a megfelelő javaslatokat.

A hozzáigazítás folyamata során a Bizottság rendszeresen tájékoztatni fogja az Európai Parlamentet az azon jogi eszközök tekintetében tervezett végrehajtási intézkedésekről, amelyek a jövőben felhatalmazáson alapuló jogi aktusokká válnak majd.

Ami azon hatályos jogi aktusokat illeti, amelyek jelenleg az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásra való hivatkozásokat tartalmaznak, a Bizottság felül fogja vizsgálni, hogy az általa módosítani szándékozott egyes eszközök milyen rendelkezéseket tartalmaznak a kérdéses eljárásra vonatkozóan. E vizsgálat alapján a Bizottság kellő időben elvégzi majd az érintett aktusok kiigazítását, hogy azok megfeleljenek a Szerződésben foglalt feltételeknek. Továbbá az Európai Parlament és a Tanács jogosult lesz arra, hogy megjelölje azon alap-jogiaktusokat, amelyek kiigazítását elsődleges fontosságú feladatnak tekinti.

A Bizottság 2012 végéig értékelni fogja e folyamat eredményeit annak érdekében, hogy felbecsülhesse az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásra történő hivatkozásokat tartalmazó azon jogi aktusok számát, amelyek hatályban maradnak. A Bizottság ezt követően előkészíti majd a kiigazítás elvégzéséhez szükséges megfelelő jogalkotási kezdeményezéseket. A Bizottság általános célkitűzésének megfelelően a hetedik parlamenti ciklus végére az összes jogi eszközből kikerülnek azon rendelkezések, amelyek az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásra hivatkoznak.

A Bizottság megjegyzi, hogy a közelmúltban vizsgálatot indított el, amely teljes körűen és objektíven áttekinti majd az EU kereskedelemvédelmi politikájának és gyakorlatának összes vonatkozását. A vizsgálat magában foglalja a jelenlegi kereskedelemvédelmi eszköz teljesítményének, módszereinek, alkalmazásának és hatékonyságának a kereskedelempolitikai célkitűzések szempontjából történő értékelését, az Európai Unió meglévő és potenciális szakpolitikai döntései hatékonyságának értékelését (például az uniós érdekek vizsgálata, az alacsonyabb vám szabálya, a vámok beszedésének rendszere vonatkozásában) az egyes kereskedelmi partnerek szakpolitikai döntéseivel viszonyítva, valamint kiterjed a dömpingellenes és a szubvencióellenes alaprendelet felülvizsgálatára az uniós intézmények igazgatási gyakorlata, az Európai Unió Bírósága által hozott ítéletek és a WTO Vitarendező Testülete ajánlásai és határozatai fényében.

A vizsgálat eredményeinek és a dohai fejlesztési menetrend tárgyalásainak figyelembevételével a Bizottság tanulmányozni kívánja, hogy kínálkoznak-e lehetőségek az Európai Unió kereskedelemvédelmi eszközeinek további javítására, és ha igen, milyen formában.

Ezenkívül a Bizottság emlékeztet az általa végrehajtott, a kereskedelemvédelmi eszközök működésének átláthatóságát növelni hivatott közelmúltbeli kezdeményezésekre (ezek közé sorolható például a meghallgató tiszt kijelölése), valamint a tagállamokkal a kereskedelemvédelmi gyakorlat kulcsfontosságú elemeinek azonosítása érdekében végzett munkájára is. A Bizottság különös fontosságot tulajdonít e munkának, és a tagállamokkal konzultálva kutatni fogja az e tekintetben megvalósítható további kezdeményezéseket.

Az 1999/468/EK tanácsi határozaton alapuló komitológiai szabályok szerint amennyiben a közös agrárpolitika valamely irányító bizottsága kedvezőtlen véleményt bocsát ki, a Bizottságnak a kérdéses intézkedésről tervezetet kell benyújtania a Tanácshoz, amelynek lehetősége van arra, hogy egy hónapon belül eltérő határozatot hozzon. Mindazonáltal a Bizottság elől nem zárják el a fellépés lehetőségét: választásától függően az intézkedést életbe léptetheti vagy annak alkalmazását elhalaszthatja. Következésképpen a Bizottság végrehajthatja az intézkedést, amennyiben kellő mérlegelés után úgy ítéli meg, hogy például az alkalmazás felfüggesztése visszafordíthatatlan negatív piaci hatásokat váltana ki. Ha a későbbiekben a Tanács másképpen határoz, a Bizottság által bevezetett intézkedés természetesen fölöslegessé válik. A jelenlegi szabályok tehát egy olyan eszközzel ruházzák fel a Bizottságot, amely alkalmas az egész Unió közös érdekeinek védelmére azáltal, hogy legalább átmeneti jelleggel lehetővé teszi valamely intézkedés elfogadását.

E rendelet 7. cikke azt a célt fogalmazza meg, hogy az új komitológiai rendelkezéseken belül maradjon fenn e megközelítés, de annak alkalmazását az egyértelműen meghatározott és szigorú kritériumokon alapuló rendkívüli helyzetekre kell korlátozni. Ez lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy a vizsgálóbizottság kedvezőtlen véleménye ellenére elfogadjon egy intézkedés tervezetét, „ha a kötelező határidőn belüli elfogadás elmulasztása jelentős piaci zavarokat idézne elő, vagy veszélyeztetné (...) az Unió pénzügyi érdekeit.” E rendelkezés az olyan helyzetekre utal, amikor nem lehet megvárni, hogy a bizottság újból szavazzon ugyanarról vagy egy másik intézkedéstervezetről, mivel időközben a piacon jelentős zavarok következnek be pl. a piaci szereplők spekulatív magatartása miatt. Az Unió cselekvési képességének biztosítása érdekében a rendelet lehetőséget nyújt a tagállamoknak és a Bizottságnak arra, hogy az intézkedéstervezetről egy újabb megalapozott vitát folytassanak; ennek köszönhetően a kérdések nem maradnak eldöntetlenül és nem adnak esélyt a spekulációra, ami a piacokra és a költségvetésre negatív következményekkel járna.

A közös agrárpolitika mindennapi irányítása során ugyanis előfordulhatnak olyan helyzetek (például az export-visszatérítések rögzítése, az engedélyek kezelése, a különleges védőzáradék tekintetében), amikor a döntéseket gyakran igen gyorsan kell meghozni, és azok jelentős gazdasági következményekkel járnak a piacra – így értelemszerűen a gazdálkodókra és a piaci szereplőkre –, és egyszersmind az Unió költségvetésére is.

Azokban az esetekben, amikor az Európai Parlament vagy a Tanács jelzi a Bizottság felé, hogy egy adott végrehajtási aktus tervezete a megítélése szerint túllépi az alap-jogiaktusban biztosított végrehajtási jogkört, a Bizottság az Európai Parlament és a Tanács álláspontjának figyelembevételével haladéktalanul felülvizsgálja a végrehajtási aktus tervezetét.

A Bizottság az ügy sürgősségét megfelelően tekintetbe véve jár el.

A Bizottság, mielőtt határozná arról, hogy egy végrehajtási aktus tervezetét elfogadja, módosítja vagy visszavonja, tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot arról, hogy milyen lépést kíván tenni, illetve a döntését milyen indokok alapján hozta meg.

2011-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU